

MEMORANDUM nr. 636.

Van: DIE *DE*

Datum: 19 juli 1973.

Aan: *M* via DGIS en S. *217*

Onderwerp: Benelux gesprek met Ierland.

*all
21/7/73
all
20/7/73*

- ./.. Bijgaand treft U een aantekening aan in het Engels en het Nederlands betreffende de versterking van de bevoegdheden van het Europees Parlement, over welk onderwerp U tijdens een lunch en marge van de EG Ministerraad van gedachten zult wisselen met Uw ambtgenoten van België, Luxemburg en Ierland. Het is niet mogelijk gebleken deze tekst nog tevoren te laten verspreiden. Ik moge U derhalve adviseren zondagavond in Kopenhagen de desbetreffende Ministers een exemplaar te overhandigen.

VERSTERKING VAN DE BEVOEGDHEDEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Volgens de Nederlandse Regering verdient de versterking van de bevoegdheden van het Europees Parlement hoge prioriteit om de Gemeenschap in staat te stellen haar steeds toenemende verantwoordelijkheid te dragen. Zowel de totstandkoming van intern communautair beleid als de relaties met de rest van de wereld hebben consequenties, nu meer dan ooit, voor de institutionele verdieping van de gemeenschappen. Een adequaat functioneren van de democratische controle in de gemeenschappen vormt daarbij zonder meer een onmisbaar element. Daartoe zijn de volgende suggesties gedaan in het Nederlandse memorandum dat in mei 1972 aan de leden van de Raad werd toegezonden. Met deze voorbeelden is geen totaalbeeld van de verbeteringen geschetst die voor een volledige parlementaire controle, zoals in de staatsvormen der Lid-Staten normaal is, noodzakelijk zijn. Zulks zal geregeld moeten worden bij gelegenheid van de totstandkoming van de Europese Unie, ingevolge de opdracht van de Topconferentie te Parijs.

- a) Eén van de mogelijkheden om het Parlement invloed te geven op de samenstelling van de Commissie zou zijn dat bij algehele vernieuwing de benoeming van de leden van de Commissie door de regeringen eerst van kracht wordt nadat het Parlement zich daarvoor positief heeft uitgesproken, of binnen een bepaalde termijn geen uitspraak heeft gedaan.
- b) De bestaande regelingen voor de consultatie van het Parlement kunnen worden gehandhaafd. Hieraan wordt echter toegevoegd dat nader te omschrijven besluiten van wetgevende aard die uiteindelijk de goedkeuring van de Raad kunnen wegdragen, indien deze afwijken van het door het Parlement gegeven advies, opnieuw aan het Parlement worden voorgelegd. Zij worden slechts van kracht nadat het Parlement daaraan binnen een bepaalde termijn zijn goedkeuring heeft gehecht of zich van een uitspraak heeft onthouden.

- c) Akkoorden inzake de associatie van een derde land met de EEG worden thans door de Raad gesloten na raadpleging van het Europees Parlement. Voorgesteld wordt de consultatie van het Parlement te vervangen door het recht van het Parlement om associatieakkoorden goed te keuren alvorens deze van kracht worden.

Inmiddels zijn de voorstellen van de Commissie bekend geworden inzake de budgettaire bevoegdheden van het Parlement, welke werden ingediend op grond van een Raadsverklaring bij het verdrag van 22 april 1970. Naar Nederlandse opvatting bestrijken deze voorstellen een te beperkt terrein, aangezien zij niet betrekking hebben op het geheel van de parlementaire bevoegdheden doch zich uitdrukkelijk tot het budgettaire terrein beperken. Hoewel wordt ingezien dat de politieke omstandigheden van het ogenblik het ook op budgettair terrein voor de Commissie niet mogelijk hebben gemaakt om verdergaande voorstellen te doen, blijft het streven van de Nederlandse Regering naar een werkelijk budgetrecht van het Parlement onverlet. Zulk een budgetrecht zou betekenen dat aan het Parlement worden toegekend het recht van verwerping van de totale begroting en het recht van amendering ten aanzien van alle begrotingsartikelen, zulks in tegenstelling tot de huidige situatie. De voorstellen van de Commissie kunnen, hoewel zij in hun totaliteit niet voldoende worden geacht, op zich zelf wel de instemming verkrijgen van de Nederlandse Regering. Zo kan de instelling van een Rekenkamer positief worden beoordeeld. Daarnaast wordt de bevoegdheid van het Parlement wezenlijk versterkt doordat de Raad bepaalde amendementen van het Parlement met gekwalificeerde meerderheid moet verwerpen. Uit het bovenstaande moge evenwel duidelijk zijn geworden dat naar Nederlands oordeel nog altijd niet van een budgetrecht kan worden gesproken.

Bij menige gelegenheid heeft Nederland reeds onderstreept dat hetgeen hierboven in zijn algemeenheid is gesteld de noodzaak van institutionele verbeteringen naarmate de gemeenschappen zich verder ontwikkelen - zeer in het

bijzonder geldt voor de totstandkoming van de Economische en Monetaire Unie. Nederland prijst zich dan ook gelukkig dat de Topconferentie van Parijs uitdrukkelijk de opdrachten van de Raadsresoluties m.b.t. de E.M.U. heeft bevestigd, waarin ook met de mogelijkheid van wijziging van het EEG-Verdrag wordt rekening gehouden. Tegen deze achtergrond moeten de commissievoorstellen op dit specifieke gebied wel teleurstellend worden geacht. In zijn algemeenheid diene naar Nederlands oordeel dat juist hier de zeggenschap van het Europees Parlement moet worden uitgebreid, naarmate de bevoegdheden aan de communautaire instellingen worden overgedragen.

De hierboven onder a tot c vermelde suggesties passen in dit kader. Deze parlementaire inspraak op de wetgeving zou zich ook uit dienen te strekken over reeds in het leven geroepen of nog te creëren nieuwe instellingen die voor het beleid en het beheer t.a.v. de E.M.U. nodig zullen zijn. Daarnaast zal een steeds nauwer contact met het Parlement over de uitvoering van de E.M.U. regels noodzakelijk zijn.

Tenslotte is de Nederlandse Regering van mening dat de belangstelling bij de bevolking van de Lid-Staten in belangrijke mate zou kunnen herleven indien gekomen zou worden tot de vaststelling van de bepalingen voor rechtstreekse verkiezingen van de leden van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 138 van het EEG-verdrag.